

over for dem, der ikke møde, finde vi ingen Grund til; han kan gaa til Retten, den har Midler nok.

Saa komme vi til 3die Bog, hvoraf 1ste Del vedrører mig, hele den Del, der omhandler den egentlige borgerlige Retspleje. Der er imidlertid det særlige, at skønt dette Afsnit indeholder mange Paragraffer, har der aldrig været stor Strid om de enkelte Bestemmelser; derfor er der ogsaa kun et enkelt Forslag her, der har nogen særlig Betydning. Jeg omtalte det ogsaa ved 1ste Behandling. Det er det, der er opført under Nr. 101, at Myndigheden til ved Bevilling at gøre Undtagelser fra Lovens ellers gældende Regler om Procedure ikke blot skal ligge hos Retterne, men ogsaa hos Justitsministeriet. Der ligger den jo nu, det er Justitsministeriet, der nu giver disse processuelle Bevillinger, som i saa mange Tilfælde ere nødvendige. I Fremtiden bliver det maaske i mindre Omfang nødvendigt, men noget er dog tilbage. Efter Kommissionens forslaget er Myndigheden tagen fra Justitsministeriet og lagt over til Retterne; vi føje Justitsministeriet til igen, da vi mene, det er en Fordel for Befolkningen at have to Veje at gaa, to Strenge paa Buen, naar de vilde have en Bevilling løst. Det er alt; hvad der er af Ændringsforslag i Betænkningen til den egentlige borgerlige Retspleje.

Uden for Betænkningen er der stillet et Ændringsforslag, der ved en Forglemelse ikke er kommet med i Betænkningen; det fremtræder som kun stillet af Ordførerne, men jeg betvivler ikke, at Udvalgets øvrige Medlemmer ere enige i det. Det gaar ud paa at føre Forslaget paa et enkelt vigtigt Punkt tilbage til Folketingets Affattelse. Det angaar det Spørgsmaal, hvem der skal kunne afhøre Vidner ved Underretterne. Efter Folketingets Affattelse var det ved alle Retter, ogsaa Underretterne, saaledes, at Parterne selv skulde kunne foretage Afhøringen, det er jo dem, der ere bedst kendte med Sagen, og det er derfor rimeligt, at det ogsaa bliver dem, der udspørge Vidnerne, det er det bedste Middel til at faa frem, hvad der har Betydning for Sagen, og derfor er det en langt fornuftigere Fremgangsmaade end at overlade det til Dommeren, der ikke kan være saaledes inde i Sagen som Parterne selv og deres Sagførere. Landstinget har gjort Forandring heri med Hensyn til Underretten, idet det har indført den Bestem-

melse, at naar nogen af Parterne begærer det, skal Dommeren overtage Afhøringen. Det vil sige, at naar jeg møder for en Underret efter den ny Ordning, kan min Modpart, naar han synes, det gaar ham for nær paa Klingen, sige stop og lade Dommeren overtage Afhøringen. Det finde vi dog er for meget af det gode, derimod have vi ikke noget imod at føje Landstinget i, at naar Parten mærker, det overstiger hans Kræfter, at han ikke selv formaar at føre Vidnerne paa ordentlig Maade, skal han kunne bede om Dommerens Bistand, og denne er da pligtig til at yde denne. Modparten kan altsaa ikke tvinge en Part til at opgive Afhøringen.

Saa kommer det næste saare vigtige Afsnit af Lovforslaget, 4de Bog, hele Strafferetsplejen, som jo for største Delen hører under mit Ordførerskab, de politiske Lovovertrædelser undtagne. Jeg skal her nævne de Punkter, hvor vi have anset det for rigtigt at gaa tilbage til Folketingets Affattelse, de ere ikke faa, men det er ikke saa underligt, at her findes de fleste Forslag, for det, der hele Tiden har ligget os paa Sinde ved denne Reform, har jo været at faa Betyggelse indført for dem, der ere mistænkte for en Forbrydelse. Her findes de værste Pletter ved vor Retspleje, her trænges mest til Forandring, her trænges der mest til, at der brydes med det bestaaende i Lov og Praksis og Vane, og her kunne vi vanskeligst give efter med Hensyn til de Krav, vi opstille; [jeg tør sige i hele Befolkningens Interesse, thi hvem af os ved, hvad Dag det vil ramme ham at blive mistænkt? Her er jo ikke alene Tale om skyldige — de bør ogsaa behandles human —, men her er Tale om dem, der maaske ere uskyldige, om enhver, der kan være Genstand for Mistanke, og dem gælder det om at beskytte langt stærkere, end der nu er Mulighed for.

Det første Punkt, vi møde der, hænger sammen med, hvad min ærede Side-mand (Krabbe) allerede har nævnt, om Omraadet for Nævningernes Virksomhed; det er Ændringsforslaget under Nr. 109. Vi havde i Forhold til Kommissionens forslaget udvidet Nævningernes Omraade i ikke ringe Grad. Landstinget har imødekomet os noget der, men det har dog indført en stærk Indskrænkning, idet det med Hensyn til Voldssager har undtaget alle dem, hvor Volden paa Person ikke havde nogen betydelig Skade til Følge.